

PROBLEMELE ȘI PROVOCĂRILE IMM-URILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Cătălina COPACINSCHI (SERJANTU), studentă,
Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Extensiunea Bălți
Conducător științific: **Alina SUSLENCO**, dr., conf. univ.

Abstract: *In this article, we examined the problems and challenges of SMEs in the Republic of Moldova. This analysis was based on the studies and researches of different navigation platforms such as: analysis, synthesis and research. Thus, this paper focuses on entrepreneurship research and analysis methods. In conclusion, I can say that the problems and challenges of SMEs in my country are current, as well as the opportunities that can bring a good profit in the given field.*

Keywords: *business, enterprise, advantages, economy, entrepreneurship, annual income.*

În prezent, businessul reprezintă o verigă esențială în dezvoltarea economiei naționale și mondiale. Acesta creează locuri de muncă, generează concurența și contribuie la sporirea calității modului de trai. Nu putem da o definiție exactă a business-ului, însă trebuie specificat faptul că acesta cuprinde întreprinderile mici, mijlocii și mari, în funcție de numărul de muncitori și suma veniturilor anuale pe care le înregistrează [1].

Prin urmare, ne-am propus să caracterizăm businessul mic și să reiterăm problemele cu care se confruntă IMM-urile în cadrul economiei Republicii Moldova.

Orice economie de piață autentică este formată atât din întreprinderi mici și mijlocii, cât și întreprinderi mari. Analizele efectuate au relevat existența unor intense relații de complementaritate între IMM-uri și întreprinderile mari.

De asemenea, o parte din forța de muncă utilizată în întreprinderile mari a lucrat înainte în IMM-uri. Acestea „absorb” majoritatea șomerilor „produși” de întreprinderile mari.

În țările dezvoltate din punct de vedere economic, unde micul business este considerat promotor al dezvoltării economice grație avantajelor pe care le oferă, acesta cunoaște o dezvoltare accelerată, mai ales în domeniile serviciilor și ale producerii mărfurilor de larg consum.

Întreprinderile mici sunt mai flexibile și reacționează mai rapid la schimbările mediului de afaceri și la cerințele pieței. Din acest considerent, investițiile în micul business aduc venituri mai mari decât investițiile în întreprinderile mari.

Micul business este orientat spre satisfacerea necesităților pieței locale și utilizează resursele și forța de muncă locală, având o contribuție substanțială și în soluționarea problemei șomajului.

Teoretic, fiecare întreprindere, mică, mijlocie sau mare își are scopurile sale. Antreprenorii, alături de angajații lor, muncesc mult zilnic, indiferent de situație, pentru atingerea obiectivelor, pentru dezvoltarea unei afaceri profitabile, de durată și pentru prosperarea întregii societăți în care trăim [1].

În anul 2021, numărul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) a constituit 59,4 mii întreprinderi și reprezintă circa 98,4% din numărul total de întreprinderi raportoare. Numărul mediu al salariaților în IMM în perioada de referință a constituit 314,9 mii, deținând 59,1% din total numărul mediu de salariați al întreprinderilor. Veniturile din vânzări ale IMM în această perioadă au însumat 183 569,7 mil. lei sau 37,6% din venituri din vânzări în total pe economii.

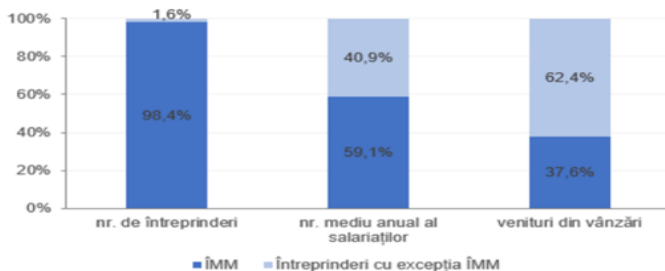

Fig.1. Ponderea întreprinderilor IMM în totalul întreprinderilor din anul 2021

Sursa: elaborat în baza datelor BNS, [2]

Analiza indicatorilor IMM în anul 2021 indică că veniturile din vânzări în medie pe o întreprindere au constituit 3,1 mil lei, cu 470,4 mii lei (sau 17,9%)

mai mult față de anul 2020; veniturile din vânzări ale IMM în medie pe un salariat au constituit 582,9 mii lei, cu 109,1 mii lei (sau 23,0%) mai mult față de anul 2020; numărul de salariați în medie pe o întreprindere în anul 2021 a constituit 5 persoane.

Totodată, putem remarca faptul că pe parcursul anului 2021 au fost create 5,3 mii întreprinderi și lichidate 5,5 mii întreprinderi. Rata de creare a întreprinderilor noi în perioada de referință, a constituit 14,0%, ceea ce reprezintă numărul de întreprinderi nou create raportat la numărul de întreprinderi active în anul de referință. Din numărul de întreprinderi noi create în anul 2020, în anul 2021 au fost active 47,7%. Totodată, din numărul de întreprinderi noi create în anul 2019, în anul 2021 au fost active 44,5%. Numărul de întreprinderi active cu vârsta de 7 și mai mulți ani în 2021 a constituit 23,6 mii unități (fig. 2).

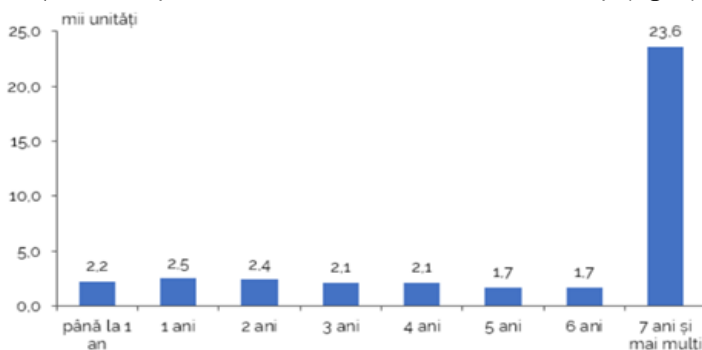

Fig. 2. Numărul de întreprinderi active după vârsta întreprinderilor
Sursa: elaborat în baza datelor BNS, [2]

Totodată, în perioada analizată, rata de desființare a întreprinderilor a constituit 14,3%, ceea ce reprezintă numărul de întreprinderi desființate (lichidate) raportat la numărul de întreprinderi active, în anul 2021.

Antreprenoriatul este o activitate de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din propria inițiativă, în numele lor, pe riscul său propriu și sub răspunderea lor patrimonială, cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.

Activitatea de antreprenorat este o activitate care implică decizii importante asumate de către antreprenor, precum și riscuri imense, datorită mediului extern turbulent [4].

În vederea atingerii succesului, antreprenorul poate aplica o serie de reguli, precum:

1. Muncește mai mult pe măsură ce afacerea sa se dezvoltă;
2. Gândește pozitiv chiar și în momentele de criză;
3. Nu renunță la prima dificultate întâlnită, care mai târziu va părea banală;

- Învăță din greșeli, nu le consideră obstacole în calea reușitei sale, ci oportunități din care învață ce trebuie și ce nu trebuie să facă;
- E consecvent în decizii chiar dacă unele nu sunt ușor de luat;
- Tratează angajații așa cum i-ar plăcea să fie tratat [5, 6].

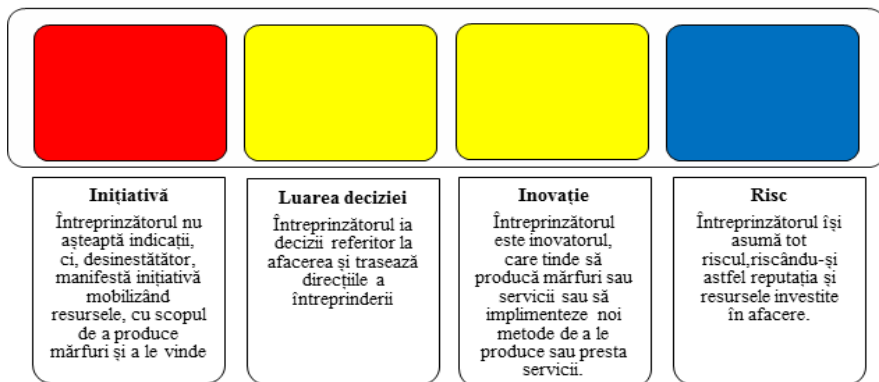

Fig. 3. Esența activității de antreprenoriat
Sursa: elaborat de autor după [3]

Concluzii

În urma cercetărilor efectuate, putem evidenția următoarele *concluzii*:

- Businessul reprezintă o verigă foarte importantă pentru dezvoltarea economică;
- Micul business are o contribuție esențială în stimularea concurenței și crearea locurilor de muncă;
- Atât în cazul micului business, cât și în cazul marelui business există avantaje și dezavantaje, care trebuie luate în calcul pentru a evita ulterioarele eșecuri economice sau pentru a putea face anumite estimări și pronosticuri în legătură cu veniturile obținute pe viitor;
- La baza businessului stă întreprinderea, care este de mai multe tipuri, în funcție de numărul angajaților și veniturile acesteia;
- În Republica Moldova predomină micul business, dar care se confruntă cu numeroase probleme.

După cercetarea temei, putem reitera următoarele *recomandări*:

- Realizarea reformelor reale de către stat în direcția optimizării cadrului regulatoriu al businessului și perfecționării politicii fiscal;
- Perfecționarea activității organelor de control, reorientarea funcțiilor de sancționare spre acordarea ajutorului și motivației îndeplinirii corecte a prevederilor legislației;
- Fiecare întreprindere trebuie să-și consolideze pozițiile pe contul sporirii calității, ieșirea la produsul-marcă și căpătarea unei imagini pe arena inter-națională.

Bibliografie:

1. CHIȘLARI, Elena. *Antreprenoriatul. Diversitatea modelelor și mecanismelor de realizare*, Chișinău, Editura A.S.E.M., 2005, pp.211-212. ISBN 9975-75-311-0.
2. Biroul Național de Statistică [online]. Disponibil: <http://www.statistica.md/> (accesat 08.04.2023).
3. Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului [online]. Disponibil: https://www.odimm.md/files/ro/pdf/publicatii/cheia_sucesului.pdf (accesat 22.03.2023).
4. SUSLENCO Alina, AMARFII-RAILEAN Nelly, MELNIC Svetlana. *Study of best practices in EU Entrepreneurship Education*. In: CSIE Working Papers, 2018, Issue 8, march, p. 6-20. ISSN 2537-6187 (0,89 c.a.). Disponibil: https://econpapers.repec.org/article/aemwpaper/y_3a2018_3ai_3a8_3ap_3a6-20.html (accesat 22.03.2023).
5. SUSLENCO, Alina, DONCEAN, Marilena, COZNIUC, Octavian. *Technologies implemented in the business environment – smart pillar for enhancing organisational performance*. In: CES Working Papers, UAIC, vol. XIV, issue 4, 2022, p. 333-353. ISSN 2067-7693. Disponibil: https://ceswp.uaic.ro/articles/CESWP2022_XIV4_SUS.pdf (accesat 22.03.2023).
6. SUSLENCO, Alina, AMARFII-RAILEAN, Nelli. *Modernizarea învățământului superior prin consolidarea abilităților antreprenoriale și digitale în condițiile revoluției industriale 4.0*. In: Studia Universitatis-Moldaviae științe exacte și economice, Nr. 2 (118), 2018, p. 151-156. ISSN 1857-2053. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/67740 (accesat 22.03.2023).